

Raadsvoorstel

Onderwerp	Deelname Stichting Waterketenbeheer Noord
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	13 mei 2026
Datum raadsvergadering	27 mei 2026
Zaaknummer	7998-2026:730010
Steller	Gerhard Hurenkamp
Medeverantwoordelijke(n)	N.v.t.
Portefeuillehouder(s)	Jurrie Nieboer

Eerdere besluitvorming en/ of vastgesteld beleid	Het college heeft op 19 november 2024 ingestemd met de verlenging van het waterakkoord tot 1-1-2026, met de optie daarna nog één maal met een jaar te verlengen.
Voorgesteld raadsbesluit	De raad besluit: <ul style="list-style-type: none">- Geen wensen en bedenkingen te uiten over deelname aan de Stichting Waterketenbeheer Noord.
Samenvatting	De oprichting van deze stichting is het resultaat van de in 2014 gestarte samenwerking in de waterketen. Een stichting is de best passende rechtsvorm en zorgt voor een blijvende structurele borging van continuïteit, kwaliteit en innovatie in de waterketen.
Bijlage(n)	<ol style="list-style-type: none">1. Concept Statuten oprichting Stichting Waterketenbeheer Noord2. Concept Deelnameovereenkomst Stichting Waterketenbeheer Noord3. Concept Huishoudelijk Reglement Stichting Waterketenbeheer Noord4. Businessplan Stichting Waterketenbeheer Noord5. Begroting Waterketen 20266. Overzicht Business Case Stichting
AVG	Alle stukken zijn AVG-proof.

TOELICHTING

Inleiding

Het samenwerken in de waterketen heeft zijn oorsprong in het Bestuursakkoord Water 2011 (BAW). Artikel 2.2 van de Omgevingswet verplicht gemeenten en waterschappen om hun watertaken onderling af te stemmen en gezamenlijk waterbeheer vorm te geven.

De waterketensamenwerking in Groningen en Noord-Drenthe kreeg in 2014 gestalte met de samenwerkingsovereenkomst WKGD 2014-2020 en een uitvoeringsprogramma. Wegens succes heeft de samenwerking destijds een vervolg gekregen met het uitvoeringsprogramma 2020-2025

“Ons Water Centraal”, dat eind 2024 is verlengd tot 1 januari 2026 met de optie daarna nog één maal met een jaar te verlengen. Een nieuw samenwerkingsakkoord is in ontwikkeling.

Oprichten van een stichting.

In de waterketensamenwerking nemen we deel aan de projecten meten en monitoren, de waterketenkaart en het neerslagdashboard. Deze projecten gaan van de ontwikkelfase naar de beheerfase en krijgen een permanent karakter. Voor de samenwerkende waterketenpartners is het belangrijk dat de projecten voor de toekomst worden geborgd in een beheerorganisatie.

Op basis van juridisch en bestuurlijk-organisatorisch advies wordt geadviseerd een stichting op te richten. Dit advies wordt breed gedragen door de deelnemende organisaties: 14 gemeenten en 2 waterschappen. De 2 waterbedrijven zullen niet participeren in de stichting, maar blijven wel deelnemen aan de waterketensamenwerking.

Voor het oprichten van de stichting zijn de volgende stukken opgesteld: statuten, een deelnameovereenkomst, een huishoudelijk reglement, een bedrijfsplan en een begroting. Deze zijn als bijlagen toegevoegd.

Motivatie

Door de regionale projecten te bundelen in een stichting wordt een krachtig fundament gevormd voor duurzaam waterketenbeheer in de regio.

Een stichting is de best passende rechtsvorm voor de beheerorganisatie.

Het oprichten van een stichting door een gemeente voor het uitvoeren van een publieke taak is alleen mogelijk als voldoende is gemotiveerd waarom niet is gekozen voor een publiekrechtelijke samenwerkingsvorm, zoals een gemeenschappelijke regeling.

Argumenten om voor een stichting te kiezen:

1. Het karakter van de samenwerking betreft vooral uitvoeringstaken. Het gaat hierbij niet om publiekrechtelijke bevoegdheden;
2. Een stichting is makkelijker op te richten en aan te passen (flexibel) en deelname aan de stichting en projecten is relatief eenvoudig, ook voor publieke waterbedrijven (schaalbaar);
3. De uitvoeringstaken zijn technisch van aard, tactisch/operationeel, zonder een zwaar politiek of maatschappelijk profiel;
4. ‘Governance’ en democratische legitimatie is geborgd via het bestuurlijk kader: de stichting wordt immers verankerd in een bredere deelnameovereenkomst waarin afspraken over deelname, besluitvorming en informatievoorziening zijn vastgelegd.

Een stichting zorgt voor een blijvende structurele borging van continuïteit, kwaliteit en innovatie in de waterketen.

De afzonderlijke waterketenpartners, waaronder onze gemeente, profiteren van het regionaal bundelen van de gegevens en expertise in een stichting.

In algemene zin betekent dit, dat:

1. Met de stichting een informatiepositie en kennisnetwerk ontstaat, dat meer is dan die van de afzonderlijke deelnemers;
2. De stichting zorgt voor betrouwbare data, draagt bij aan efficiënter beheer, leidt tot lagere kosten en geeft invulling aan wettelijke verplichtingen;
3. De stichting voorziet in actuele inzichten voor beleidskeuzes en betere onderbouwingen voor investeringen. Er kan eenvoudiger worden voldaan aan de eisen van de Omgevingswet en de EU-richtlijn stedelijk afvalwater.

Risicoparagraaf

-

Alternatieve keuzes of scenario's

Het college heeft de intentie om in te stemmen met deelname aan de stichting Waterketenbeheer Noord. In artikel 160, lid twee van de Gemeentewet is vastgelegd dat het college de Raad moet vragen om haar wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Het college neemt daarna, rekening houdend met de opmerkingen vanuit de Raad, het definitieve besluit over deelname.

Betrokkenheid (externe) partners

Deelnemers aan de stichting zijn alle 14 gemeenten uit Groningen en Noord Drenthe en de twee waterschappen die ook destijds samen het Waterakkoord hebben gesloten.

Consequenties

Continuering van de samenwerking in de waterketen krijgt met de oprichting van de stichting Waterketenbeheer Noord een steviger juridisch kader en duidelijke afspraken. Dat betekent dat ook deelname een minder vrijblijvend karakter krijgt. In de deelnameovereenkomst is dit helder geregeld, inclusief de opzegtermijn, indien de gemeente van beleid mocht wijzigen. Dit is niet de verwachting en door de heldere afspraken en de duidelijke governance structuur kunnen alle deelnemende partijen meebeslissen over de koers van de stichting.

De bijgevoegde jaarbegroting bevat eenmalige oprichtings- en investeringskosten en is daardoor niet representatief voor de structurele exploitatie. De meerjarenbegroting zal na oprichting van de stichting worden opgesteld en naar verwachting in lijn liggen met de financiële uitgangspunten van deze jaarbegroting.

De dekking van de kosten van deelname aan de stichting maakt onderdeel uit van de begroting van de gemeentelijke watertaken en wordt gedekt uit de rioolheffing.

Vervolg

In de bijlagen is beschreven hoe de stichting gaat opereren en hoe deze zich gaat verhouden tot de gemeente. Ook is de deelname ingekaderd en de governance beschreven.

Winschoten, 3 maart 2026

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Datum raadsvergadering 27 mei 2026	Agendapunt	Zaaknummer 7998-2026:730010
Onderwerp Deelname Stichting Waterketenbeheer Noord		

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 maart 2026 en gelet op artikel 160, lid twee van de Gemeentewet

Besluit

- Geen wensen en bedenkingen te uiten over deelname aan de Stichting Waterketenbeheer Noord

Winschoten, 27 mei 2026

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter